

Puzzelstukken van Bons vallen op hun plek op jubilerende fokveedag

Stralende Ella 139 wint de honderdste Hoornaar

Het was kantje boord, maar de honderdste fokveedag Hoornaar ging ondanks het druilerige begin van oktober gewoon door. De inzenders trotseerden het gure weer en slepen de messen, want winnen op de honderdste fokveedag Hoornaar is speciaal.

tekst Tijmen van Zessen

Hij was nog maar net opgedroogd van de druilerige ochtenduren, of er vielen opnieuw druppels over zijn krullen. Maar nu was het champagne in plaats van regen en dat moet voor Nico Bons als een verkwikkende douche hebben gevoeld. 'Dit maak je maar één keer mee', zei de fokker uit Ottoland. Hij doelde daarmee op het honderdjarig jubileum van de fokveedag in Hoornaar, die voor Nico, Lianne en moeder Dikkie Bons zeer succesvol verliep en extra cachet gaf aan hun prijzenoogst.

Verdeelde jury

Drie jaar op rij was het *Wilhelmina 358* (v. Juror) die in Hoornaar het dagkampioenschap op haar naam zette. De elfjarige routinier van Teus en Lia van Dijk uit Giessenburg kwam als vanouds voor de dag met een subliem aangesloten uier en een voortreffelijke balans tussen melk-

type en kracht. Het lactatiestadium werkte niet in haar voordeel – *Wilhelmina* kalfde voor het laatst op 11 maart 2011 – maar de honderdtonner kon op geen enkel functioneel kenmerk worden afgestraft. Smaak zou het verschil gaan maken met de zware concurrentie bij de senioren. Zelden bestond er zo'n grote variatie in het oordeel dat juryleden over *Wilhelmina* velden; de Juror kreeg achtereenvolgens acht, vijf, twaalf, drie en vijf punten van het verdeelde jurykorps. *Wilhelmina* versloeg daarmee nipt haar stalgenote *Wilhelmina 401* (v. James), die kordaat door de ring stapte met haar droge benen. 'Een pareltje om te zien', zo verwoordde Jaap Jacobi. Haar uier zat vast, breed en hoog aangehecht en ze was in de bovenbouw even strakker dan *Lysterdochter Bons-Holsteins Ella 145*. Bons had in *Ella 145* een bak van een koe aan het halster met een fraaie ribbenpartij

en een vast aangehechte uier, die in de voorspeenplaatsing licht stoorde. Vanwege meer ontwikkeling in de middenhand maakte ze het verschil met stalgenote *Bons-Holsteins Ella 158* (v. Mailing). Er viel voor *Wilhelmina 358* nog één barrière te slechten en dat was *Bons Holsteins Ella 139* (v. Boss Iron). De balans en harmonie die *Ella* aan de dag legde, waren magnifiek en haar uier zat zo vast als een huis. 'Ik draai er niet omheen dat je als jury soms voor een dilemma staat, zeker als de Juror de ring in komt en je merkt dat het geluid aanzwelt. En ook de Juror is in vorm, maar ze heeft vandaag concurrentie', zei Harry Schuiling. Hij plaatste in zijn rubriek *Ella* op 1a, *Wilhelmina* op 1b en deze volgorde veranderde in de finale niet. *Wilhelmina* moest een stapje terug doen en won de reservetitel, *Ella 139* pakte de seniorentitel én de Dirk de Groot-bokaal, de prijs voor het algemeen kampioenschap.

Tripleslag voor Bons

De tweeling *Vink Betje 154* en *Vink Betje 155* hadden zich op de NRM al in de kijker gespeeld door een knappe 1a- en 1b-positie in dezelfde rubriek. In de middenklasse van Hoornaar deden ze dat opnieuw. De fraai gelijkende *Betje 155* droeg haar uier hoog en stapte op spijkerharde benen. *Betje 154* had een spierdje meer en een uieraanhechting die even vlakker overliep naar dijen en buikwand. Vanwege meer melktype en meer uitstraling pakte *Betje 155* de kop.

De equipe van Bons bond de eindstrijd aan met de Lucky Lawrence dochters van Vink. Al snel bleek dat het trio *Bons-Holsteins Ella 167* (v. Goldwyn), *Bons-Holsteins Ella 169* – een Stormatictelg uit *Ella 139* – en *Bons-Holsteins Dikkie 161* (v. Blitz) een maatje te groot was voor de Betjes.

De Blitzdochter is voor Bons inmiddels een vaste kracht. Haar lange skelet stroomt over van kracht en haar beenwerk is onverwoestbaar. De uier van Dikkie had veel bodemvrijheid en een mooie lengte en breedte. Ondanks het schoonheidsfoutje in de voorspeenplaatsing kreeg Dikkie de uierprijs. Verras-

Bons-Holsteins Ella 139 (v. Boss Iron),
dagkampioene
Prod.: 6.09 430 14.023 5,03 3,80

Bons-Holsteins Ella 169 (v. Stormatic),
reservekampioene midden zwartbont
Prod.: 4.02 302 11.648 4,07 3,47

Vink Blesje 149 (v. Laurin),
kampioene junioren zwartbont
Prod.: 241 6402 4,27 3,15

Toosje 20 (v. Salomo), jeugdkampioene
Prod.: 2.01 294 8100 4,69 3,78

send genoeg was dat geen opmaat voor meer. De jury was opnieuw verdeeld en de krachtpatser kreeg zowel twee keer twaalf als twee keer drie punten.

Het uiteindelijke kampioensduo kenmerkte zich meer door fijnheid en fraaiheid van rib. De stijlvolle *Ella's* droegen vast aangehechte uiers, liepen op droge benen en bezaten goed gevormde kruispartijen. Vanwege meer diepte in de flank pakte de Goldwyn het goud en *Ella 169* zilver. Met de 'tripleslag' voor Bons was het geen verrassing dat ook de beste bedrijfscollectie op zijn conto kwam. In de juniorenklasse gooide Bart Vink hogere ogen. In *Vink Blesje 149* – deze zomer derde op de NRM – had hij een harmonische Laurindochter van formaat, met een solide kruisbouw en ondiepe uier. Met name vanwege haar betere stap rekende ze af met de fraai geuierde Sanchezdochter *Watermolen Jayline 36* van Martin de Groot uit Tienhoven. Ook de roodbonte, langgerekte *Bons-Holsteins Aaltje 94* (v. Talent) – eveneens zeer fraai van uier – moest eraan geloven. Net als de volle Goldwynzusjes *HBC Sheila 4* en *HBC Sheila 6* van Schep Holsteins uit Bergambacht. *Sheila 6* oogde zeer functioneel, maar miste net de laatste luxe om het Blesje lastig te maken. *Sheila 4* vormde Blesjes grootste bedreiging. Dankzij haar sterke bovenbouw en de fraaie rib oogde ze aantrekkelijk. Genoeg voor de reservetitel, maar de titel ging naar Blesje.

Klinkende roodbontnamen

In het roodbontkamp wedijverden de tweedekalfskoeien om het kampioenschap jonge dieren. *Toosje 20* (v. Salomo) was sinds haar tweede kalving prachtig uitgezwaard, met behoud van de sierlijke fijnheid in bouw, haar parallel geplaatste, sterke benen en een nog even aan de buikwand 'vastgesmolten' uier. Maar in uierkwaliteit kreeg de koe van Arnold van Dee uit Ijzendoorn een gelijkwaardige opponente in Lawn Boydochter *Johanna 145* van de familie Pellikaan uit Meerkerk. *Johanna* was tevens de slotkoe van de winnende bedrijfsgroep van Pellikaan en maakte een vlot goede stap. Op grond van meer kracht was *Toosje* haar uiteindelijk de baas. Op het seniorenpodium kreeg opnieuw een routinier pur sang het kampioenslint opgespeld. *Gasthuis Konvoy Suzanne* (v. Konvoy) was met haar goede stap en excellente uier een waardige kampioene. De koe van Arie en Jeroen van Buuren uit Leerbroek kreeg *Welland Sabina 18* (v. Gogo) aan haar zij, een melktypische koe met een hoge achteruier uit de Hoogbloklandse stal van Arie van der Wel. |

Op 87-jarige leeftijd is overleden **Jan Goossens**. De burgemeesterszoon uit St. Anthonis studeerde diergeneeskunde in Utrecht en vestigde zich in 1954 als dierenarts in Oploo. In 1964 werd hij als opvolger van de populaire Thé Moons benoemd als directeur van de ki-vereniging in Beers, terwijl hij ook secretaris werd van de Bond voor de rundveehouderij in Land van Cuijk.

Goossens beijverde zich in deze periode voor een betere registratie van de gegevens, zodat er eerder fokresultaten van de ki-stieren konden worden berekend.

Hoewel ki-vereniging Land van Cuijk geregeld succesvolle mrij-stieren in het station had – zoals Prins 2 – zag Goossens als een van de eersten dat de toekomst niet voor de dubbel-

Jan Goossens

doelkoe was, maar voor gespecialiseerde dieren. Al vroeg oriënteerde hij zich wereldwijd op alternatieven, waarbij uiteindelijk de rode holstein als de meest aantrekkelijke werd gekozen. In 1981 werden op de jaarlijkse fokveedag in Cuijk de eerste dochtergroepen van rhf-stieren gepresenteerd. De met KISamen geëxploiteerde stier Alpenrex zorgde voor een doorbraak. Bij de instelling van het melkquotum profiteerden de leden van Land van Cuijk van de productiviteit van hun rhf-koeien. Jan Goossens nam in 1987 afscheid in het enkele jaren eerder gebouwde nieuwe ki-station, waar hij naderhand nog een veel gevraagde rondleider was bij het daar gevestigde Nationaal Veeteeltmuseum. Hij bleef zich verdiepen in de biologie en het gedrag, nu vooral van mensen. Zijn studie resulteerde in 2009 in het boek 'De biologie van menselijk gedrag'. Hij bleef een gedegen denker, maar vooral een kostelijk verteller, die in zijn lange leven op veel gebieden belangwekkend werk heeft achtergelaten.

Kees de Jong liet nooit verstek gaan

Honderd keer fokveedag in Hoornaar en honderd keer was Kees de Jong, dan wel zijn vader Goof de Jong of zijn opa Cees de Jong, er met koeien aanwezig. 'Het is nooit een vraag geweest of we gingen, de fokveedag hoorde er gewoon bij. Als ik alleen koeien had om te melken, w zou ik minder plezier hebben in het bedrijf', zegt Kees de Jong uit Noordeloos. De ontmoeting met de burger is in de loop der tijd steeds belangrijker geworden. De rundveekeuring en het boerenlandfeest eromheen horen bij elkaar, zegt De Jong. 'In het jaar van de mkz waren

er geen koeien op de fokveedag, toen leek het meer op een veredelde braderie. Je rook de koeien niet, er was geen sfeer. Omgekeerd zou het zonder publiek maar een kale keuring zijn.'